

Satu Taavitsainen sd ym.

Lakialoite laiksi saatavien perinnästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

YLEISPERUSTELUT

Lakiehdotuksessa esitetään säädettäväksi perintäkulujen enimmäismäärästä saatavien perinnässä. Tällä hetkellä perintäkulujen rajoittava sääntely koskee vain kuluttajasaamisia. Perinnän kohteena olevien yritysten ja muiden ei-kuluttaja-asemassa olevien osalta laissa on säädetty vain, että velallisen on korvattava perinnästä velkojalle aiheutuvat kohtuulliset kulut. Käytännössä tämä sääntely ei ole toiminut tehokkaasti.

Nykytilanteessa yrityksille koituvat perintäkulut nousevat erittäin korkeiksi erityisesti suhteessa velkapääomaan. Perintäyritysten vaatimat perintäkulut eivät myöskään vastaa todellisia perintätoiminnasta aiheutuvia kuluja, vaan ovat niitä huomattavasti korkeammat. Varsinkin pienyritysten on lähes mahdotonta riitauttaa perintäyhtiöiden vaatimia korkeita perintäkuluja, koska maksuhäiriötilanteeseen joutuminen vaarantaa ja vaikeuttaa yrityksen liiketoimintaa. Tällöin pienyrittäjä on pakotettu suorittamaan erittäin korkeat perintäkulut, vaikka ne ovat myös tilapäiseen maksuvaikeustilanteeseen joutuneelle yritykselle suuri taloudellinen taakka. Saatavien perinnästä annettua lakia tulee muuttaa, koska se asettaa erityisesti pienyrittäjät epäoikeudenmukaiseen asemaan verrattuna kuluttajiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

5 a §. Pykälän loppuun lisättäisiin uusi 5 momentti, jossa säädettäisiin, että muunkin kuin kuluttajasaatavan perinnässä velalliselle toimitettua velan suorittamista koskevaa vaatimusta on pidettävä tässä laissa tarkoitettuna maksuvaatimuksena, mikäli se täyttää pykälässä maksuvaatimukselle säädetyt sisällölliset vaatimukset ja on toimitettu velalliselle 5 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla. Uusi momentti on luonteeltaan ennen kaikkea selventävä. Kun perintäkulujen enimmäismäärästä säädettyä esitetään sovellettavaksi kuluttajasaatavien lisäksi myös muiden saatavien perintään, tulee myös näiden enimmäiskulujen kannalta merkitykselliseksi, onko toimenpidettä pidettävä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuna maksuvaatimuksena vai 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuna maksumuistutuksena. Uusi ehdotettu momentti täsmentää, että muissakin velkasuhteissa kuin kuluttajasaatavan perinnässä toimenpidettä on perintäkulujen enimmäismäärän määrittämisen kannalta pidettävä maksuvaatimuksena, mikäli se täyttää maksuvaatimukselle säädetyt kriteerit.

Lakialoite LA 26/2018 vp

10 a §. Pykälän otsikko muutettaisiin kuluttajasaatavien sijasta viittamaan perintäkulujen enimmäismäärään yleisesti.

Pykälän ensimmäistä momenttia muutettaisiin poistamalla siitä viittaus kuluttajasaatavan perintään. Näin pykälässä säädettäisiin yleisistä perintäkulujen enimmäismääristä, joita sovelletaan kaikkien saatavien perintään, ellei muualla lainsäädännössä erikseen toisin määrätä.

Pykälän 1 momentin luetteloon perintäkulujen enimmäismäärästä lisättäisiin uusi 6 kohta koskien trattaaan liittyviä perintäkuluja. Sen mukaan trattaaan liittyvistä muista toimenpiteistä kuin momentin luettelon 1 ja 2 kohdissa tarkoitetuista maksumuistutuksista ja maksuvaatimuksista saisi velalliselta vaatia perintäkuluja enintään 80 euroa. Nämä muut toimenpiteet pitäisivät sisällään mm. tratan julkaisemisen ja luottotietorekisteriin ilmoittamisen sekä muut mahdolliset toimenpiteet lukuun ottamatta trattaaan liittyviä maksumuistutuksia ja maksuvaatimuksia, joista saa vaatia perintäkuluja erikseen 1 ja 2 kohdissa säädetyn mukaisesti. Trattaaan liittyvät maksumuistutukset ja maksuvaatimukset laskettaisiin mukaan 10 b §:n mukaisiin maksumuistutusten ja maksuvaatimusten enimmäismääriin.

10 b §. Pykälään tehtäisiin muutoksia, jotka liittyvät 10 a §:ssä säädettyjen perintäkulujen enimmäismäärän soveltamisalan laajenemisesta kuluttajasaamisista kaikkiin saamisiin. Koska maksumuistutus ja maksuvaatimus ovat pakollisia toimenpiteitä vain kuluttajasaamisissa, on muitten velkojen osalta menettely jossain määrin näistä poikkeava.

Yleisenä sääntönä maksumuistutuksesta tai maksuvaatimuksesta saisi vaatia perintäkuluja vain, jos saatavan erääntymisestä on ennen maksumuistutuksen lähettämistä kulunut vähintään 14 päivää. Kuluttajasaatavia koskien lisävaatimuksena olisi, että kuluttajalle on lähetetty saatavasta lasku tai erääntymisilmoitus vähintään 14 päivää ennen erääntymistä. Jos kuluttajasaatavan osalta on sovittu, että se maksetaan eräpäivänä ilman erillistä laskua, voi perintäkuluja vaatia vain maksumuistutuksesta, joka on lähetetty aikaisintaan 14 päivää erääntymisen jälkeen.

Maksumuistutuksen tai maksuvaatimuksen jälkeen lähetetystä uudesta maksumuistutuksesta tai maksuvaatimuksesta saisi vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos edellisen maksumuistutuksen tai maksuvaatimuksen lähettämisestä on kulunut vähintään 14 päivää.

Maksuajan pidennyksestä saisi vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos maksuaikaa pidennetään vähintään 14 päivällä.

10 c §. Pykälässä säädetään siitä, monestako maksumuistutuksesta, maksuvaatimuksesta ja maksuajan pidennyksestä perintäkuluja saa vaatia. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että siitä poistetaan viittaukset kuluttajasaamisiin. Näin pykälässä säädettyä sovellettaisiin kaikkien saatavien perintään.

10 d §. Pykälässä säädetään perintään liittyvien kokonaiskulujen enimmäismääristä. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi viittaukset kuluttajasaamisiin, jolloin pykälässä säädettyä sovellettaisiin kaikkien saatavien perintään.

Lakialoite LA 26/2018 vp

10 e §. Pykälään esitetään lisättäväksi selventävä viittaus, ettei perintäkulujen enimmäismäärästä säädetty rajoita velkojan oikeutta saada kyseisessä pykälässä määrätty vakiokorvaus, kun kyseessä on kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain 1 §:ssä tarkoitettun maksun viivästyminen. Pykälän lausejärjestystä ehdotetaan tämän vuoksi myös muutettavaksi. Pykälässä säädetyn vakiokorvauksen ylittävältä osalta velkojalla olisi oikeus saada korvausta perintäkuluista vain siltä osin kuin ne 10 a—10 d §:ssä säädettyt määrät huomioiden yhteensä ylittävät tämän vakiokorvauksen määrän. Näin vakiokorvauksen katsottaisiin sisältyvän myös esimerkiksi 10 d §:ssä säädettyyn velallisen kokonaisvastuuseen perintäkuluista.

10 f §. Ehdotetaan pykälän 2 momentin 2 kohdasta poistettavaksi viittaus kuluttajasaamisten perintään 10 a §:n muutoksen vuoksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

saatavien perinnästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) 10 a §:n otsikko ja 1 momentti, 10 b §:n otsikko ja 1 momentti, 10 c §:n otsikko ja 1 momentti, 10 d §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 10 e § sekä 10 f §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 a §:n otsikko, 10 b §:n otsikko ja 1 momentti, 10 c §:n otsikko ja 1 momentti, 10 d §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 10 e § sekä 10 f §:n 2 momentti laissa 31/2013 ja 10 a §:n 1 momentti laeissa 31/2013 ja 412/2018, sekä *lisätään* 5 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 31/2013, uusi 5 momentti seuraavasti:

5 a §

Maksuvaatimuksen sisältö

Myös muusta kuin kuluttajasaatavaa koskevasta velasta esitettyä velan suorittamista koskevaa vaatimusta pidetään tässä pykälässä tarkoitettuna maksuvaatimuksena, mikäli se sisällöllisesti vastaa pykälässä säädettyä ja on toimitettu velalliselle 5 §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla.

10 a §

Perintäkulujen enimmäismäärät

Perittäessä saatavaa velalliselta saa tässä momentissa mainituista perintätoimista vaatia seuraavat määrät:

- 1) kirjallisesta maksumuistutuksesta enintään 5 euroa;

Lakialoite LA 26/2018 vp

- 2) 5 a §:n mukaisesta maksuvaatimuksesta enintään:
- a) 14 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 100 euroa;
 - b) 24 euroa, jos saatavan pääoma on yli 100 euroa, mutta enintään 1 000 euroa;
 - c) 50 euroa, jos saatavan pääoma on yli 1 000 euroa;
- 3) suoraan ulosottokelpoista saatavaa koskevasta 5 a §:n mukaisesta maksuvaatimuksesta enintään 14 euroa;
- 4) puolet 2 tai 3 kohdassa mainitusta määrästä, jos kyse on samaa saatavaa koskevasta uudesta maksuvaatimuksesta;
- 5) 5 a §:n mukaisesta maksuvaatimuksesta enintään 5 euroa, jos saatavaa perii perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain (411/2018) 2 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu perintätoiminnan harjoittaja;
- 6) trataan liittyvistä muista toimenpiteistä kuin kohdissa 1 ja 2 tarkoitetuista maksumuistutuksista ja maksuvaatimuksista enintään 80 euroa;
- 7) velallisen pyynnöstä tehdystä maksuajan pidennyksestä enintään 5 euroa;
- 8) yhdessä velallisen kanssa laaditusta koko jäännössaatavan kattavasta maksusuunnitelmasta, joka on tehty kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla, enintään:
- a) 20 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 100 euroa tai maksusuunnitelma käsittää enintään neljä maksuerää;
 - b) 30 euroa, jos saatavan pääoma on yli 100 euroa, mutta enintään 1 000 euroa ja maksusuunnitelma käsittää enemmän kuin neljä maksuerää;
 - c) 50 euroa, jos saatavan pääoma on yli 1 000 euroa ja maksusuunnitelma käsittää enemmän kuin neljä maksuerää;
 - d) 20 euroa, jos saatava on suoraan ulosottokelpoinen.
-

10 b §

Perintätoimien aikarajat

Edellä 10 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua maksumuistutuksesta tai 10 a §:n 1 momentin 2—5 kohdassa tarkoitettua maksuvaatimuksesta velalliselta saa vaatia perintäkuluja vain, jos saatavan erääntymisestä on ennen maksumuistutuksen lähettämistä kulunut vähintään 14 päivää. Kuluttajasaatavasta velalliselta saa vaatia perintäkuluja vain, jos saatavasta on vähintään 14 päivää ennen sen erääntymistä lähetetty velalliselle lasku tai muu erääntymisilmoitus. Jos kuluttajasaatava on sopimuksen mukaan maksettava tietyntä eräpäivänä ilman erillistä ilmoitusta, velalliselta saa vaatia perintäkuluja vain, jos eräpäivästä on ennen maksumuistutuksen lähettämistä kulunut vähintään 14 päivää.

10 c §

Kulukorvaukseen oikeuttavien maksuvaatimusten ja maksusuunnitelmien enimmäismäärät

Samana saatavan perinnässä velalliselta saa vaatia perintäkuluja enintään kahdesta 5 a §:n mukaisesta maksuvaatimuksesta ja enintään yhdestä 10 a §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua maksusuunnitelmasta. Velalliselta saa kuitenkin vaatia perintäkuluja enintään kahdesta maksu-

Lakialoite LA 26/2018 vp

suunnitelmasta, jos perittävä saatava ei ole suoraan ulosottokelpoinen ja sen pääoma on yli 100 euroa.

10 d §

Velallisen kokonaiskuluvastuu perinnässä

Samana saatavan perinnästä velalliselta saa vaatia perintäkuluina yhteensä enintään seuraavat määrät:

- 1) 60 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 100 euroa;
 - 2) 120 euroa, jos saatavan pääoma on yli 100 euroa, mutta enintään 1 000 euroa;
 - 3) 210 euroa, jos saatavan pääoma on yli 1 000 euroa.
-

Suoraan ulosottokelpoisen saatavan perinnästä velalliselta saa vaatia perintäkuluina yhteensä enintään 51 euroa.

10 e §

Vakiokorvaus perintäkuluista

Edellä säädetyn rajoittamatta velkojalla on oikeus saada velalliselta 40 euroa vakiokorvauksena perintäkuluista, jos kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain (30/2013) 1 §:ssä tarkoitettu maksu on viivästynyt siten, että velkojalla on oikeus viivästyskorkoon. Velkojalla on tämän lisäksi oikeus saada korvausta perintäkuluista vain siltä osin kuin niiden 10 a—10 d §:ssä säädetty määrä ylittää vakiokorvauksen määrän.

10 f §

Perintäkulujen suora ulosottokelpoisuus

Jos perittävänä on muu suoraan ulosottokelpoinen saatava kuin kuluttajasaatava, sen perinnästä velkojalle aiheutuvat kulut ovat suoraan ulosottokelpoisia siltä osin kuin niiden määrä ei ylitä:

1) 40 euroa kutakin viivästynyttä maksuerää kohti, jos saatava koostuu 10 e §:ssä tarkoitetuista maksuista;

2) suoraan ulosottokelpoisen saatavan perintäkuluille 10 a §:n 1 momentissa ja 10 d §:n 3 momentissa säädettyjä enimmäismääriä, jos kyse on muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettusta saatavasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2018.

Lakialoite LA 26/2018 vp

Helsingissä 8.6.2018

Satu Taavitsainen sd
Timo Harakka sd
Satu Hassi vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Jari Myllykoski vas
Jani Mäkelä ps
Suna Kymäläinen sd
Erkki Tuomioja sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Joonas Räsänen sd
Riitta Myller sd
Sanna Marin sd
Eero Heinäluoma sd
Lauri Ihalainen sd
Ilkka Kantola sd
Maria Guzenina sd
Jukka Gustafsson sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Krista Kiuru sd
Anneli Kiljunen sd
Tarja Filatov sd
Jyrki Kasvi vihr
Antti Rinne sd
Ilmari Nurminen sd
Sirpa Paatero sd
Tytti Tuppurainen sd
Pilvi Torsti sd
Ville Skinnari sd
Maria Tolppanen sd
Kristiina Salonen sd
Hanna Sarkkinen vas
Ritva Elomaa ps
Johanna Ojala-Niemelä sd
Antero Vartia vihr
Matti Semi vas
Emma Kari vihr
Reijo Hongisto sin
Harry Wallin sd
Katja Taimela sd
Mika Kari sd
Pia Viitanen sd
Juho Eerola ps
Arja Juvonen ps

Lakialoite LA 26/2018 vp

Ozan Yanar vihr
Katja Hänninen vas
Hanna Halmeenpää vihr
Ville Tavio ps